No. 2244 Zaterdag 8 Januari 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Suriname en Curaçao.

Mr. van Traa, directeur-president der Surinaamsche Bank, is zeer optimistisch gestemd omtrent de toekomst van onze zuster-kolonie Suriname.

In een interview, gepubliceerd in de „Zakenwereld" van 10 October j.l. gaf hij volgens „De Surinamer" als zijn meening te kennen „dat de omstandigheden thans gunstig zijn om van Suriname, hetwelk een vervallen bezit is, een nieuwe, bloeiende kolonie te maken."

„De zaak is slechts, dat men de omstandigheden, welke zich thans zoo gunstig voordoen, weet te benutten".

En in een onderhoud, dat na zijn terugkeer in de kolonie, de redacteur van „De Surinamer" met den heer van Traa had, deelde deze mede, meer dan ooit overtuigd te zijn, dat Suriname thans een goede kans van slagen heeft, „[illegible] beleidvol en systematisch bij den opbouw wordt [illegible]".

Niet met [illegible] zal Suriname er boven op komen: de ontwikkeling moet geleidelijk gaan, en dit kost tijd.

„Er is veel belangstelling voor Suriname," zeide hij, „welke belangstelling zich niet alleen bepaalt tot het vragen van [illegible], doch zich ook wil uiten door het deelnemen in of het vestigen van ondernemingen. Dit laatste echter onder voorwaarde, dat in principe de lijn, welke reeds door den Ondernemersraad werd uitgestippeld, zal worden [illegible]werkt, en er het een en ander zal worden veranderd in de [illegible]nde bepalingen, die de onder[illegible] in hun bewegingen belemm[illegible] „Onder de bestaande be[illegible] [illegible] van uit Nederland naar S[illegible]

[illegible] steenkolen in Groenland [illegible]nen, [illegible] ondernemingen in Arg[illegible] vestigen, wel kapitaal te [illegible], en voor Suriname „ondanks [illegible]oten natuurlijken rijkdom van het [illegible] en zijn vruchtbaren bodem" niet, moet wel zijn bijzondere oorzaak hebben.

Volgens Mr. van Traa is de voornaamste oorzaak, „dat men elders zijn geld voordeeliger kan beleggen dan [illegible] (in Suriname) [illegible] elders [illegible] belemmerende [illegible] die men zich hier ziet [illegible]. Worden deze opgeheven, [illegible] geen reden om ook niet in Suriname zijn interesse te toonen."

En na nog de ontstellende onkunde die omtrent Suriname in het moederland heerscht, waarin echter in den laatsten tijd wel eenige verbetering komt, genoemd te komen, is zijn besluit, dat ook voor Suriname gelden moet het parool: Verhoogde productie door verhoogde arbeidsprestatie.

Opdat echter Suriname met andere landen kunne concurreeren, is het noodzakelijk dat de productiekosten worden verlaagd, hetgeen de Ondernemersraad zoekt te bereiken door verlenging der werktijden. Want „elders vindt men lagere loonen bij langere werktijden, zoodat men daar goedkooper kan produceeren dan bij ons" (in Suriname.)

Met dit laatste is ook prof. Grutterink, volgens een door hem op 13 Nov. l. l. ter algemeene Bestuursvergadering van het Kon. Nederl. Aardrijkskundig Genootschap gehouden lezing, het eens.

Volgens hem is de geringe welvaart van Suriname noch aan den aard der bevolking, noch aan het heerschen van sleepende ziekten, noch aan gebrek aan belangstelling zijdens de Regeering en het Nederlandsch kapitaal te wijten, maar aan de hooge productiekosten, waardoor de plantages niet kunnen rendeeren. Die hooge productiekosten zijn het gevolg van tal van bestuursmaatregelen. Wanneer de toestand in Suriname gelijk gemaakt wordt met die in de Oost, dan mag men verwachten, dat kapitaal voor nieuwe ondernemingen zal verschaft worden.

Want „Suriname is geen failliete boedel. Het bezit een groot kapitaal aan vruchtbaar land, dat thans renteloos ligt, maar rendabel kan gemaakt worden."

***

Wij kunnen ons niet anders dan verheugen over deze hernieuwde belangstelling in onze zuster-kolonie Suriname, die maar al te lang beschouwd is als een lastpost voor het Moederland.

En wanneer het Bestuur deze belangstelling zal weten te benutten, en alle belemmerende maatregelen en bepalingen uit den weg ruimen, zal ook voor Suriname wederom een tijd van opbloei aanbreken.

Dat onze kolonie, althans het hoofdeiland Curaçao, zich thans in een tijdperk van betrekkelijken bloei kan verheugen, is meer een toevallig gevolg van zijn geografische ligging en van de ontwikkeling der aardolie-productie in het N.W. deel van Venezuela.

Voor elk der beide gebiedsdeelen, zal zich echter de ontwikkeling langs geheel verschillende lijnen te bewegen hebben.

Volgens het „Koloniaal Weekblad" van 18 November l. l. vereischt „de ontwikkeling van Suriname .... een omvangrijke immigratie, welke tot einddoel moet hebben de blijvende vestiging van voor de tropen geschikte goedkoope arbeidskrachten, als grondlaag eener toekomstige eigen bevolking van voldoende sterkte om het land op den duur te verlossen uit den toestand van last en kostbaar aanhangsel van ons Koninkrijk . . . ."

Voor Curaçao zal zich de belangstelling van het Bestuur op de eerste plaats moeten bepalen tot het benutten van de thans geldende gunstige omstandigheden, om den achterstand en de achterlijkheid op velerlei gebied ten spoedigste in te halen, en de vruchten en voordeelen van die gunstige omstandigheden te bestendigen en blijvend te maken. Indien immers het Bestuur zich de thans heerschende betrekkelijke welvaart niet ten nutte zal weten te maken, ten bate der bevolking, zal bij een, om welke reden dan ook, onverhoopte inzinking der bestaande industrieën, de toestand erger worden dan ooit te voren, zoodat het woord zal gelden. „En de laatste toestand zal erger zijn dan de eerste."

Helaas, dat er van een ernstig streven van de zijde van het Bestuur, in deze richting nog zoo weinig te bespeuren valt.

Om slechts enkele vragen te stellen:

Wat wordt er van Bestuurswege gedaan om onze haven, een prachthaven inderdaad, wier beweging met den dag in omvang en belangrijkheid toeneemt, eenigszins modern te outilleeren?

In den tijd toen Curaçao [illegible] noodlijdende kolonie was, [illegible] de prachtigste plannen [illegible] onze haven zoo modern [illegible] te richten. En thans nu de[illegible] zoo rijk vloeien, is [illegible] stig [illegible] eenigszins aan [illegible] doen beantwoorden, nauw[illegible] merken.

Voor den vooruitgang va[illegible] in een goed, modern weg[illegible] belangrijke factor. Wat [illegible] voor door het Bestuur ged[illegible] meer dan twee jaar is me[illegible] de verbetering van de [illegible] hoofdstad, en nog is men [illegible] verder gevorderd dan [illegible] groote hoofdstraat, [illegible] heid goed is, maar waar [illegible] over staat dat de andere straten [illegible]ke verkeerswegen nog steeds [illegible] allerabominabelsten toestand verkeeren.

De thans op Curaçao gevestigde industrieën, de C. P. I. M. en de Sta Barbara-mijnbouw Mij, eischen, zoo goed als ons havenbedrijf, duizenden losse arbeiders. Maar zij vragen ook „skilled labourers", die de eigenlijke kern van het bedrijf vormen. Wat is [illegible] wat wordt er thans van Bestuurswege gedaan om die „skilled [illegible]" te vormen?

[illegible] overgelaten aan het parti[illegible] initiatief, en aangezien dit ook zoo[illegible] in zooveel zaken van [illegible] belang, te kort schiet, is en [illegible] tekort, zoo[illegible] de algemeene wel[illegible] daar de plaatsen, die door de [illegible]lingen hadden kunnen worden [illegible]omen, thans ingenomen worden [illegible] vreemdelingen, 't zij dan Hollanders of Surinamers.

Was eertijds de bevolking van Curaçao voor het meerendeel een landbouwende, en daardoor, om het onzekere en geriskeerde van den toestand, bijna altijd gedoemd tot een zeer armoedig bestaan, thans is dit eenigszins anders geworden. Terwijl van den eenen kant, ofschoon nog steeds [illegible] weinig, de kleine tuinbouw [illegible] aan het ontwikkelen [illegible] treedt de landbouw steeds meer op den achtergrond, en is er zich, onder den drang der omstandigheden, een klasse der bevolking aan het vormen, die het zekere bestaan bij de industrie verkiest boven het onzekere landbouwbestaan.

Maar dan moet het Bestuur deze omstandigheid [illegible] aangrijpen, om door soc[illegible]ing de bevolking [illegible] voeden, en te ontwikkelen.

De tegenwoordige omstandigheden vereischen een bevolking, die besef heeft van arbeidscontract, en van de verplichtingen die zulk een contract met zich meebrengt, maar die tevens ook in die sociale wetgeving bescherming vindt van haar persoon en arbeid.

Ook onder dit opzicht is Curaçao nog een „tabula rasa" een onontgonnen gebied, en moet de eerste stap nog gezet worden.

Zoo zouden we nog lang kunnen doorgaan met vragen te stellen, waarop telkens weer het antwoord ontkennend luidt.

Doch voor heden genoeg.

Laat het Bestuur den tegenwoordigen toestand eens goed onder de oogen zien; dan zal het begrijpen, dat het maar niet aangaat, alles aan de individueele vrijheid over te laten, maar dat er spoedig en dan krachtig moet worden ingegrepen, wil men het getij niet laten verloopen, tot onherstelbaar nadeel van de eigen bevolking.

De boeienkoning Houdini.

Een onovertroffen goochelaar.

De correspondent te New York van het *Vaderland* schrijft:

Bijna een jaar nadat hij had moeten sterven volgens den over hem uitgesproken vloek, is Harry Weiss, beter bekend onder den naam Harry Houdini, voor eenige dagen gestorven aan acute appendicitis, en had hij niet de onvoorzichtigheid begaan om een stampvolle zaal in Detroit, die trappelend zat te wachten, niet teleur te willen stellen en met hooge koorts den heelen avond op te treden, misschien leefde hij dan nog. Zoon van Rabbi Mayer Samuel Weiss, die van Polen emigreerde naar Appleton, Wis, waar hij geboren werd, nam Henry in later jaren den naam van zijn grooten Franschen voorganger Robert Houdin aan door er een *i* achter te voegen, bedoelende „op de manier van Houdin", dus Houdini. Merkwaardig genoeg heeft hij later in een boek Houdin aan de kaak gesteld als een grooten bedrieger.

De lofredenen, die na zijn dood gehouden werden, komen allemaal hierin overeen, dat hij waarschijnlijk een der grootste toovenaars is geweest en bovendien een strikt eerlijke en sympathieke kerel. In zijn particuliere leven was Houdini een voortreffelijk man en vader, zeer teruggetrokken en leergierig, een ijverig verzamelaar en harde werker, haast al te edelmoedig en goedgeloovig, wanneer men bij hem om hulp kwam, en van een ijzeren geestelijke en lichamelijke zelfbeheersching. Hij leefde zeer eenvoudig, rookte noch dronk en laat bij een belangrijke verzameling boeken en curiositeiten een fortuin van twee millioen dollar na. Degenen, die hem van nabij kenden, beweren, dat hij maar één groote eerzucht had en dat was het kindergejuich of de verbaasde gezichten en het donderend applaus van een overvolle zaal te hooren en te zien. Hij heeft zich niet alleen een wereldnaam verworven door de bijkans ongelooflijke staaltjes van behendigheid, dan wel door zijn persoonlijk optreden voor en na de vertooning, wanneer hij het publiek op den kalmsten toon ter wereld vertelde, dat ze zonder eenigen twijfel bij den neus werden genomen, dat ze vooral niet aan iets bovenaardsch moesten denken, want dat het niets anders dan bedriegerij was, hoe onbegrijpelijk het ook scheen.

En van die onbegrijpelijkheden heeft hij de menschen ruimschoots laten genieten. Zijn nieuwste truc, dien ik jammer genoeg niet zelf gezien heb, maar hoorde beschrijven door iemand, die er bij was geweest, bestond uit het vaneen scheuren van een levenden meneer op het tooneel, armen, beenen, romp, hoofd, alles werd er netjes afgetrokken en hier of daar neergelegd. Waren de getuigen op het tooneel volkomen overtuigd dat er een meneer in zes stukjes verspreid om hen heen lag, dan plakte Houdini hem weer kalm aan elkaar. Over dezen truc studeerde hij zeven jaar en hij wachtte even lang, alvorens hij hem in het publiek durfde vertoonen. Zoo was hij ook algevordert tot het doen verdwijnen van een olifant; men zal moeten toegeven dat daar inderdaad handigheid en meer nog toe behoort! Ik zelf zag hem den vorigen winter nog geboeid in een glazen kist vol water met het hoofd naar beneden opgesloten worden en er binnen ettelijke seconden los naast staan. Het reusachtige Hippodrome trilde op zijn grondvesten van het applaus. Voor de hoeveelste maal had Houdini weer met den dood gefiirt?

Heel bescheiden begonnen met het losslippen uit boeien, waren zijn proeven hoe langer zoo ingewikkelder geworden. Een dwangbuis en een paar boeien alleen waren hem niet genoeg; hij liet zich er mede uit een raam van de tiende verdieping ophangen of zich opsluiten in een extra met kettingen gesloten en verzegelde kist en liet die bovendien bij Battery Park in de Hudson werpen. Dikwijls heeft hij verteld, hoe de fractie van een seconde hem bijna noodlottig was geworden en hijzelf zijn ontsnapping een wonder noemde. Maar in plaats van zich in te binden, werden zijn proeven voortdurend moeilijker en onbegrijpelijker voor den leek. En daarmede werd Houdini niet verwaander of ging zich met een mystiek waas omhullen, hij bleef meer dan te voren de kalme, eerlijke man, die er een genot in vond te bekennen, dat het niets dan truc was. Maar des te meer trok hij van leer tegen de mindere collega's die dit wel deden en die hij onvermoeid achtervolgd heeft en ontmaskerd.

Gedurende eenige weken heeft hij op het Hippodrome-tooneel ten overstaan van een telkens wisselend publiek allerlei spiritistische manifestaties vertoond, het kloppen, tafelbewegen, bespelen van instrumenten, tot zelfs het schrijven op een verzegelde lei toe. Eerst zooals het op een seance geschiedde in het heel of half duister en daarna openlijk in het felle licht: noodeloos te zeggen, hoeveel vijanden hij zich op den hals haalde! Eens was hij op een diner, waar de dochter des huizes een overtuigd spiritiste was, maar wier geloof eenigszins aan het wankelen werd gebracht door twee truc's, die Houdini in een oogwenk voor haar vertoonde.

Eerst volbracht hij de eenigszins griezelige duimtruc, d.w.z. hij scheurde voor de oogen van iedereen zijn eene duim van de hand af, toonde hem aan de toeschouwers en bevestigde die weer op de oorspronkelijke plaats. Daarop nam hij een tumbler en een halve dollar en verzocht het jonge meisje het muntstuk te bevelen wat te doen, tegen het glas op te klimmen, er op een bepaalde manier tegen te tikken of wat dan ook. Het meisje voldeed er aan en de halve dollar tikte zelfs antwoorden op vragen van de geesten.

Houdini heeft naar Europa moeten gaan, alvorens men hem in Amerika erkend heeft. Dat was in zijn boeienkoningschap; 't schijnt, dat hij bijzonder elastische gewrichten gehad heeft en men er inderdaad nooit in geslaagd is hem opgesloten te houden. Twee van zijn grootste trucs op dit gebied waren het uitbreken uit een papieren zak en uit een blok ijs. Gebonden in een groote papieren zak stond hij er binnen de minuut naast, terwijl de zak zelf en de zegels intact waren gebleven. Hij liet zich in een blok ijs invriezen, en „barstte" er dan uit.

Natuurlijk had hij tal van navolgers en zoo vragen zich de familieleden van een zekeren verhuisman in de Middel West nog altijd af, wat er met hem gebeurd is, toen hij ook „Houdini" had gespeeld, met een pakkist in de rivier. En een ander, die de ontsnapping uit een dwangbuis, opgehangen met het hoofd naar beneden van de zesde verdieping probeerde, ontdekte voor de wetenschap, indien niet voor hem zelt, dat een schedel in veel meer stukken slaat, wanneer die zes etages naar beneden valt dan twee meter.

Om een weddingschap liet Houdini zich in Chelsea, Engeland, gebonden in den mond van een geladen reuzekanon leggen, dat na 15 minuten zou schieten, hij won.

„En wat was nu de grootste emotie, die u in uw leven ondervonden heeft", vroeg hem eens een krantenman. „Op zijn sterfbed beval mijn vader mij bijzonder in moeders zorg aan", antwoordde Houdini: „hij voorspelde, dat ik nog eens goud in mijn moeders schoot zou werpen. Toen ik na een gelukkigen tocht door Europa in Londen optrad, ontving ik telegrafisch het aanbod voor duizend dollar per week, een ongehoorde som in die dagen, in een Broadway-theater te komen optreden. Ik antwoordde bevestigend, maar op een conditie, dat ze me in goud zouden uitbetalen. Hetgeen na de eerste week gebeurde, en toen kon ik vaders voorspelling doen uitkomen door werkelijk het goud in moeders schort uit te gieten. Dat was „the biggest thrill of my life".

Vergelijking

van onze haven met die van Hamburg, Antwerpen, Nieuwe Waterweg en Rotterdam.

Gedurende de maand October zijn in de haven van *Hamburg* binnenkomen 1442 schepen, metende 1.528.708 ton, tegen 1090 schepen, metende 1.406.079 ton in October 1925.

In de haven van *Antwerpen* zijn in dezelfde maand binnengekomen 1154 schepen, metende 1.682.851 ton, tegen 834 schepen, metende 1.451.677 ton in October 1925.

In de haven van *Curaçao* zijn in October van 1926 binnengekomen 269 stoomschepen metende 485.103 R. T. waarbij men nog rekenen kan 131 zeilschepen, metende 7783 ton.

Over de eerste 10 maanden van het jaar 1926 zijn de cijfers van de havenbeweging in bovengemelde havens als volgt:

Hamburg.

12.071 schepen 14.444.864 ton.

Antwerpen.

9.507 schepen 16.006.670 ton

Nieuwe Waterweg.

16.605 schepen, 23.897.992 ton.

Rotterdam.

11.906 schepen 17.545.746 ton.

Curaçao.

2.393 stoomschepen	4.338.432 R. ton.
1.323 zeilschepen	83.722 R. ton.
3.716 schepen	4.422,154 R. ton.

Hoewel onze havenbeweging nog verre verwijderd is van die der bovengenoemde wereldhavens, is zij toch reeds zeer belangrijk, en gaat nog steeds crescendo.

Het einde van de Engelsche mijnwerkersstaking.

Wat eruit te leeren valt.

Na zeven maanden is er dan een einde gekomen aan de reuzenworsteling in het Engelsche mijnbedrijf.

Dit einde kan echter niemand bevredigen.

De arb[illegible]ders niet, want deze moeten [illegible]cht[illegible]svoorwaarden [illegible]dsdag die [illegible] bedroeg [illegible] vastgesteld. [illegible] voorloopig [illegible] der werk[illegible] vereeniging zijn verarmd [illegible] nationale [illegible]. Met districts-overeenkom[illegible] is gebroken [illegible] sten moes[illegible] genoegen worden genomen. De mijneigenaren, die de macht der [illegible]ratie vreesden, hebben ook in dit opzicht hun wil doorgedreven.

Maar ook de mijneigenaren zullen zich niet op hun gemak gevoelen. Het werk is hervat met wrok in 't hart, en er wordt slechts gewacht op eene goede gelegenheid, om den strijd opnieuw aan te binden.

De ontevredenheid is algemeen, ook onder de arbeiders in andere bedrijven, die hunne organisaties eveneens hebben zien verzwakken en zwaar getroffen zijn door werkloosheid. Daarom kan dit einde der staking evenmin bevredigend zijn voor de regeering en de ondernemers buiten het mijnbedrijf.

De schade voor het land wordt begroot op niet minder dan 3 á 4 millard gulden, en al deze offers zijn gebracht zonder eenig resultaat.

Tevreden kunnen alléén zijn de communisten, die in deze staking zulk 'n groote rol hebben gespeeld, want het revolutionnaire element is in het conservatieve Engeland ongetwijfeld aanzienlijk versterkt en het staat te vreezen, dat hierdoor de machtige Engelsche vakbeweging hare eenheid niet langer zal kunnen handhaven.

Eene geordende vakbeweging is van algemeen belang, en daarom zou ook dit gevolg moeten worden beschouwd als een ramp voor Engeland.

Uit het kwaad kwam echter ook hier nog iets goeds geboren worden. Dit zal het geval zijn, indien meer algemeen wordt begrepen, dat het niet langer aangaat, om de arbeidsvoorwaarden, het bestaan van het meerendeel der bevolking, als eene machtskwestie te beschouwen.

Europa is reeds zeer zwaar getroffen, maar het kan, wegens de voortreffelijkheid zijner arbeidskrachten, **nog handhaven zijne meerderheid tegenover de andere werelddeelen. Zou het echter voortgaan met zijne economische oorlogen, dan is het verloren, dan kan het onmogelijk blijven behouden zijn eerste plaats op de wereldmarkt,**

Zij, die dus in Engeland al zinnen op reactionnaire wetten tegen de arbeiders, spelen een roekeloos spel, maar gelukkig zijn deze in de minderheid en wordt algemeener het inzicht, dat men niet langer meer de schouders kan ophalen voor de rechtmatige eischen der arbeiders in zake bedrijfsorganisatie en medezeggenschap.

Men is er niet mee af door te zeggen, dat dit vage **begrippen zijn, maar moet krachtig medewerken, om er inhoud** aan te geven in plaats van er mee te spotten,

Het beginsel wordt wel begrepen. De arbeider kan onmogelijk in zijne tegenwoordige positie blijven tegenover het oppermachtige kapitaal. Dit is een onchristelijke toestand en moet noodzakelijk leiden tot ondermijning van de maatschappelijke orde. Welnu, dan dienen ook allen, die het goed meenen met die orde of die althans iets te vreezen hebben van wanorde, ook mede te werken, om de rechtmatige arbeiderseischen tot verwezenlijking te brengen.

Indien de reuzenstrijd in het Engelsche mijnbedrijf dit besef heeft wakker geschud bij zeer velen, die als leiders op een of ander gebied verantwoordelijkheid dragen, dan is er inderdaad iets goeds bereikt.

De kosten van de Engelsche kolenstaking.

Men kan wel zeggen, dat Engeland het eenige land misschien, na de Vereenigde Staten is, dat zich zulk een gebeurtenis als de mijnwerkersstaking, een der grootste conflikten in de arbeidersbeweging, kan veroorloven, zonder ten gronde te gaan. Omtrent de beteekenis en de kosten, voornamelijk wat het laatste betreft, heeft de redactie van de Engelsche *„Economist"* het hare gezegd. Wij zijn zoo vrij het een en ander aan het desbetreffende artikel te ontleenen.

Al dadelijk wordt de Engelsche mijnwerkersstaking, wat haren invloed op het economisch leven des lands betreft, vergeleken met den wereldoorlog. Na acht jaren, zegt de Economist, betalen wij op verschillende wijze nog mede aan kosten van den oorlog. Het zal eveneens nog vele maanden, waarschijnlijk wel jaren duren, voor dat Groot-Brittanië de gevolgen van deze staking zal hebben geliquideerd. Het is onmogelijk nauwkeurige cijfers te geven, waarin het verlies der Engelsche staatshuishouding wordt uitgedrukt. Er zijn echter genoeg gegevens tot weliswaar oppervlakkige ramingen, doch welke nochthans het vermelden waard zijn.

De president van de *Board of Trade* heeft onlangs de verliezen aan productie en vermeerderde werkloosheid geraamd op 250 tot 300 millioen pond sterling Voorzichtigerwijs heeft hij daarbij gevoegd, dat deze raming niet de verliezen inhield, w[illegible]ortvloeien uit contracten en opdracht[illegible], die anders w[illegible] *Economist* [illegible] punt [illegible] [illegible] het jaa[illegible] bevolking op ongeve[illegible] pond sterling. [illegible] nauwke[illegible] loosheidcijfers, geeft aanleidin[illegible] vermoeden, dat de nationale p[illegible] ongeveer met 15 pct. is teru[illegible]pen. Hierdoor zou dus in een [illegible] 540 millioen pond zijn verloren ge[illegible]

Het is zeer moeilijk om de verli[illegible] der verschillende takken van nij[illegible]heid gedetailleerd na te gaan. Wat de kolenindustrie zelf betreft, laat zich de volgende berekening maken.

Neemt men de productie in het voorjaar als basis en gaat men van een regelmatige vermindering in den zomer uit, dan bedraagt de hoeveelheid steenkolen in zes maanden gewonnen 105 millioen ton. Trekt men daar van af hetgeen in den laatsten tijd door degenen is gewonnen, die aan het werk zijn teruggegaan, dan kan men het verlies aan steenkolen op 95 millioen ton aannemen, waarvan de waarde aan de mijn ongeveer 80 millioen pond sterling zou hebben bedragen.

De grootste verbruikers van steenkolen zijn de spoorwegen en de ijzer- en staalindustrie. De spoorwegen hebben door geïmporteerde steenkolen en het gebruik van stookolie het bedrijf aan den gang weten te houden. De ontvangsten wijzen echter een sterke vermindering aan. In elk geval kan men wel aannemen, dat de netto-inkomsten op z'n minst met 20 millioen pond sterling zijn gedaald.

Wat nu de ijzer- en staalindustrie betreft, zoo moge dienen, dat het aantal hoogovens, dat aan het einde der zes maanden nog in werking was, slechts 5 bedroeg tegen 147 aan het begin. Het verlies aan productie bedraagt derhalve ongeveer 3 millioen ton ruw ijzer en ongeveer 3½ millioen ton ruw staal. Natuurlijk zijn minder kolen gebruikt, doch een voorzichtige raming stelt het bruto-verlies door de mindere productie verkregen op 25 millioen pond sterling.

Op grond der werkloosheidcijfers in andere takken van nijverheid laat zich de vermindering aan loonen in deze branches op ongeveer 35 millioen pond in zes maanden taxeeren.

Een andere factor is nog hetgeen men meer in Engeland voor de ingevoerde steenkolen moet betalen, dan voor de kolen, die men eventueel uit het eigen land had kunnen verkrijgen. Een voorzichtige raming stelt dit verlies op 14 millioen pond sterling.

Ten slotte zou men het nog eens moeten gaan berekenen, hetgeen de schatkist zal te kort komen door de geringere en tragere opbrengst van verschillende belastingen. Zonder verder hierop in te gaan, kan ten slotte rustig het reeds genoemde cijfer van 300 millioen pond als het meest nabijkomende voor het verlies genoemd worden. Hierbij is zelfs nog rekening gehouden met eenige bijzondere revenuen.

Hoe zwart ook de schildering van het conflict moge zijn, er staan toch eenige lichtpunten tegenover. De voornaamste is wel de herleving van de vrachtenmarkt, die internationaal zich heeft doen gevoelen. De Engelsche koopvaardij-vloot heeft natuurlijk ruimschoots haar deel van deze verbetering genoten. Anders zou het niet mogelijk zijn geweest, dat de onderhandelingen betreffende den verkoop van de White-Star-line door de Amerikaansche international Mercantile Marine Cy. aan de Engelsche Royal Steammail Packet Cy. tot een goed einde zijn gebracht, een transactie, die allang zwevende was en waarmede millioenen ponden zijn gemoeid.

Berichten uit de Kolonie.

Vier en veertigste jaar.

Met het nummer van heden zet ons blad zijn eersten stap in zijn vier en veertigste jaar,

Daar is hard gewerkt en dikwijls heftig gestreden in die 43 jaar, die voorbij zijn, voor de belangen van de kolonie, voor de belangen van ons volk, voor de belangen der kath. Missie. Van de geleidelijke ontwikkeling onzer kolonie, van een noodlijdende tot een bloeiende kolonie, is de *„Amigoe"* getuige geweest en heeft hij er een werkzaam deel in gehad,

Geve de Goede God ons de kracht om in het voetspoor onzer ijverige en dappere voorgangers, wakker en ondroten onze journalistieke taak te vervullen, tot welzijn van Curaçao en tot welzijn van ons volk.

Aan onze geachten Collega en medestrijders *La Cruz* onzen hartelijken dank voor zijn goede wenschen.

NIEUWJAAR.

Gelukkig hebben de dagen van Nieuwjaar een rustig verloop gehad. Wanordelijkheden kwamen er zoo goed als niet voor. Wel is er veel geld de lucht ingejaagd, aan vuurwerk, en niet minder aan drank het keelgat door.

Dank zij het krachtdadig optreden van den Distri[illegible]tmeester en de politie is [illegible]et in de Benedendistricten ook [illegible]ustig geweest. De tambo[illegible] die ander[illegible] jaren [illegible] de dagen van [illegible]ar [illegible] is er [illegible] genoeg. Jammer, dat we [illegible] [illegible] de [illegible] al te [illegible]

[illegible]ing op Pater Koenen.

[illegible] erw. [illegible] Koenen, in [illegible] van [illegible]dkantoor der [illegible] op [illegible] zijn auto [illegible] die [illegible] de [illegible] toen [illegible] werd aangevallen door [illegible] arbeider [illegible] P. L. [illegible] aand B., geboortig van [illegible]exel. A[illegible] razende kwam deze een [illegible] zwaaiende, en onder d[illegible]et: „Ik vermoord je" op Pater Koenen toesnellen, die juist nog tijd had om zijn arm op te heffen en zoo zijn hoofd beschermen, met het gevolg dat de slag neerkwam op zijn linkerarm, en hem tamelijk ernstig verwondde. Vóórdat de woesteling tijd had een tweeden slag toe te brengen, was P. Koenen opzij gesprongen, en had de heer van der Horst, den aanvaller aangegrepen. Van alle kanten schoot men toen ter hulp, in no time had de politie van de C. P. I. M. den aanvaller overweldigd, en hield de menigte tegen.

De heer Arntsingh, Directeur van de C. P. I. M. ontving Pater Koenen in zijn privé-kantoor, om van den schrik een weinig te bekomen. Inmiddels was Dr. Boogaart ter plaatse aangekomen.

Bij onderzoek bleek gelukkig dat de arm niet gebroken was „doch enkel een zware schramwonde had. Na verbonden te zijn, kon Pater Koenen zich naar de Kapel begeven om enkele zaken te regelen en naar huis terugkeeren, terwijl de aanvaller aan de politie werd uitgeleverd en achter slot en grendel gezet.

Wonder boven wonder heeft de aanslag geen ernstige gevolgen gehad. Omtrent het motief van den aanslag verkeert men nog in het onzekere. Men veronderstelt dat 't in een vlaag van waanzin is geschied.

New-Zealand Shipping Co Ltd.

Zooals wij van de Agenten van bovengenoemde stoomvaartmaatschappij, de heeren J. & D. Jesurun, vernamen, zullen van af 1 Januari dezes jaars de stoomschepen dier maatschappij onze haven niet meer aandoen. Zeer zeker een verlies voor onze haven en onzen handel, daar het groot aantal passagiers niet alleen steeds een groote bedrijvigheid in onze stad brachten, maar genoemde lijn ook de kortste verbinding vormde met Europa. Haar schepen waren van de grootste die onze haven aandeden.

Naar wij vernemen, moet de reden van deze beslissing zijn, dat de schepen te Colon beter en voordeeliger terecht kunnen om te bunkeren.

Mgr. Niewindt-Stichting.

De Parochie van *Janwe* heeft als eerste gift voor de „Mgr. Niewindt-Stichting" de som van fl. 251.45 afgedragen. Bravo.

Nieuwe klok.

Door de hulp van zijn parochianen en van enkele goede vrienden heeft de zeereerw. Pastoor V. Janssens zijn kerk van West-Soto kunnen verrijken met een mooie nieuwe klok, gegoten in de bekende klokkengieterij Eysbouts van Asten,

Twee gevangenen ontvlucht.

In den nacht van Maandag op Dinsdag zijn twee gevangenen uit onze strafgevangenis ontvlucht. De een, R. E. V. een Venezolaan, was veroordeeld wegens moord op een landgenoot van hem alhier; de ander, J. L. P. een Spanjaard uit Madrid, was veroordeeld wegens het uitgeven van valsche Amerikaansche bankbiljetten.

Door het afzagen van een der ijzeren staven hebben zij uit hun cel weten te ontvluchten, waarschijnlijk na hun derden mede-gevangene, een Curaçaonaar, dronken en in slaap te hebben gemaakt, zooals men zou kunnen opmaken uit een in de cel gevonden ledige jeneverkruik. Na over twee ijzeren hekken te zijn geklommen zijn zij boven op de batterij gekomen en hebben zich met behulp van een touw naar beneden laten zakken, aan de zeezijde. Daar lag een kleine boot met een zeil, die zij al zwemmende moesten bereiken, gereed om ze op te nemen.

Uit de laatste omstandigheid blijkt o. i. wel, dat het een van te voren beraamd plan was, en dat er meerderen in het complot waren. Uit een kleedingstuk, dat men vond aan den zeekant, en dat herkend werd als toe te behooren aan een Venezolaanschen gevangene, die in de laatste helft van December ontslagen was, kan met zeer veel waarschijnlijkheid worden opgemaakt, dat deze zich aan boord van het scheepje bevond en zijn makkers is komen waarschuwen. Het schijnt een scheepje te zijn, door een paar Venezolanen op Bonaire gekocht, en dat nog voor een paar dagen in onze haven was geweest.

Om even over 10, toen de wacht de ronde deed, was alles nog in orde bevonden. De ontvluchting had plaats omstreeks 11 uur, en werd opgemerkt door een gevangene, die in een nabij zijnde cel was opgesloten en begon te schreeuwen. Op zijn geschreeuw snelden de wachters toe, met revolver. [illegible] zag in zee het scheepje, en wilde s[illegible] de revolver ketste. [illegible] ontvluchting [illegible] [illegible], werd de politie gewaarschuwd die met een gewapende sloep de zeezijde heeft afgezocht. Daar het echter nieuwe maan en dus zeer donker was, heeft men niets kunnen ontdekken, en hebben de vluchtelingen onder bescherming der duisternis zich kunnen redden.

Wij vernemen nog, dat voorheen de muren en afsluitingen van glas waren voorzien, ten einde het overklimmen te bemoeilijken en te voorkomen. Doch op last van den Openbaren Gezondheidsdienst moest dit glas verwijderd en door spijkers vervangen, wat het overklimmen veel vergemakkelijkt. Ook schijnt er aan de bewapening van de wachters wel het een en ander te ontbreken.

Toeristenboot „Doric"

Gisteren werd onze haven bezocht door den toeristenboot *„Doric"* van de White Star Line, agenten de heeren J. E, L. Maduro & Sons.

Het schip heeft een waterverplaatsing van 25.000 ton.

Doctorsexamen.

Aan de Universiteit te Leiden heeft CUM LAUDE zijn doktersexamen in de medicijnen afgelegd onze landgenoot, de heer G. W. Zeppenfeldt.

Onze gelukwenschen.

Eindexamen Hendrikschool.

Bij het eindexamen aan de Hendrikschool alhier hebben het diploma behaald de jongeheeren R. Beaujon, F. Nolte en E. A. van Grieken.

Aan de gediplomeerden en hun resp. ouders onze gelukwenschen.

Regenval.

Van enkele plaatsen mochten wij een overzicht van den regenval ontvangen, gedurende de verschillende maanden van het afgeloopen jaar

	St. Th. College		Westpunt	
Januari	12.4	m.M	31.5	m.M.
Februari	6	„	16	„
Maart	3.1	„	2.5	„
April	—	„	—	„
Mei	—	„	—	„
Juni	1.8	„	2	„
Juli	9.7	„	28	„
Augustus	50.2	„	62	„
September	25	„	72	„
October	22.6	„	66.5	„
November	197.3	„	138	„
December	184.4	„	110.5	„
Totaal	512.5	„	529	„

Op S. Willibrord is er gedurende 1926 526.2 m.M. gevallen, op Sta. Maria van 6 November tot 8 Dec. 346 m. M.

Regen.

De regenmeter op het St. Thomascollege gaf gisteren een regenval aan van 31.5 m,m.

Gratificatie.

Men heeft er onze aandacht op gevestigd, dat ook bij den Openbaren Gezondheidsdienst niet *alle* geëmployeerden voor een gratificatie in aanmerking zijn gekomen. Ook daar is weer onderscheid gemaakt. Wij zijn zoo vrij de reden ervan niet te begrijpen. Zeer zeker is zoo een handelwijze van het Bestuur niet de aangewezen weg om den geest onder de Gouvernementsambtenaren te verbeteren, wel te verbitteren.

In dank ontvangen.

Een mooie geïllustreerde weekkalender van de firma Edwars Henriquez & Co. reclame voor de *Scadta, Sociedad Colombo-Alemana de Transportes Aereos de Barranquilla Colombia.*

van den heer N. Mauricio de Jongh een kalender van de *Bill-Brewery* Hamburg;

van de Heeren J. & D. Jesurun, Agenten van de Royal Mail Steam Packet Co. een mooie reclame voor het S.S. „Orca", den prachtigen toeristenstoomer naar de West-Indiën;

van de Firma S. E. L. Maduro en Sons, een nieuwe tijdtafel van de Red D Line, en van de Firma C. Winkel & Zonen een mooien kalender.

Arubiaansch Nieuws.

La Union meldt dat op Kerstdag de Superintendent van de Lago Oil Mr. Rodger, vergezeld van den Heer Farguharson en enkele Dames en Heeren het Hospitaal der Eerw. Zusters Dominikanessen, met een bezoek vereerden. Er werden kerstgeschenken uitgedeeld aan alle zieken, en na op hartelijke wijze de Eerw. Zusters bedankt te hebben voor hetgeen zij voor de Compagniegedaan hadden, overhandigde Mr. Rodger aan de Eerw. Zuster Clara, hoofd van het Hospitaal, een couvert met een som gelds als kerstgeschenk.

* * *

Gedurende het jaar 1926 werden in het Hospitaal S. Petrus van Verona aldaar verpleegd 123 gouvernementspatiënten, 83 particulieren en 93 patiënten der Petroleummaatschappij.

* * *

La Union verneemt dat volgens bericht van den heer Kies Hoofdagent van de K. W. I. M. alhier, aan den Agent op Aruba, geen K. W. I. M. booten meer Aruba zullen aandoen, tot het opnemen van passagiers.

De reden van dezen maatregel is, omdat die schepen, om de haven van Aruba binnen te komen, fl 60 aan loods- en ankergeld te betalen hebben, en de som van fl 300,— waarvoor de Agent aldaar moest instaan, nauwelijks [illegible] de onkosten te dekken.

Het gevolg zal dus zijn, dat men weer zijn toevlucht zal moeten nemen tot zeilschepen, met al het ongerief en de ellende daaraan verbonden. Of de Lago Oil Co. zou zoo welwillend moeten zijn, om haar stoomschepen die zoo nu en dan naar Curaçao komen, ter beschikking van het publiek te stellen.

Hetgeen te hopen is.

Officieele Berichten.

(van de vorige week)

Den Heer A. J. Hernandez is benoemd tot tijdelijk hulpkommies der belastingen.

Mej. A. N. van Altena, in het bezit der akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzeres, is benoemd tot onderwijzeres eerste klasse aan de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs voor meisjes te Willemstad (Wilhelminaschool).

De heer H. J. A. Schroeder, in het bezit der akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, is benoemd tot onderwijzer eerste klasse aan de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs voor jongens te Willemstad (Hendrikschool), tevens Hoofd van die school en de onderwijzer 2de klasse aan genoemde school J. G. Veeris is eervol ontheven van de verdere waarneming der functiën van hoofd dier school.

De hulp-bacterioloog in het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst alhier, C. Holstein, is in activiteit hersteld.

De hulpkommiezen der belastingen W. J. Tweeboom H. D. Senior, C. van Bruggen, R. Nahr en J. A. Wagner zijn bevorderd tot kommiezen der belastingen; de tijdelijke hulpkommiezen der belastingen P. J. Rojer, J. Broos, A. Argus, P. de Palm, J. L. Daal, J. M. de Windt Ez., M. Tweeboom, J. N. Hooi en F. R. de Lannoy zijn definitief als zoodanig benoemd en M. Suriel, F. de los Santos, D. Tecla, A. Rodriguez, P. Maduro en R. Martina zijn benoemd tot tijdelijke hulpkommiezen der belastingen.

De hulpkommies der belastingen, tevens havenmeester en loods te Kralendijk op Bonaire, J. F. W. Gravenhorst is voor een week geschorst en J. A. Reina is belast met de betrekkingen van hulpkommies der belastingen, tevens havenmeester en loods te Kralendijk.

De fuselier Simon Telesforo Lacrus is ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie alhier.

De tijdelijke telegrambesteller bij den post voor draadlooze telegrafie alhier, Johan Cratz, is definitief als zoodanig benoemd.

(van deze week)

Aan den tijdelijken agent van politie 2de klasse alhier A. N. E. Macnack is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De seinmeester op den seinpost in het Waterfort alhier A. P. Hasselmeyer en die op den seinpost op het fort Nassau J. W. Tschumie zijn, voor den tijd van een maand, overgeplaatst respectievelijk naar den seinpost op het fort Nassau en naar dien in het Waterfort.

Mej. N. C. van de Wall Dovale, onderwijzeres vierde klasse, tijdelijk werkzaam aan de Hendrikschool, alhier, is eervol ontheven van haar werkzaamstelling aan genoemde school.

De tijdelijk opzichter bij het Departement van Openbare Werken A. J. Cohen Henriquez is definitief benoemd in die betrekking.

De heer A. Hermus, Inspecteur van het Bijzonder Onderwijs in Curaçao is aangewezen om in geval van ontstentenis of afwezigheid van zijn standplaats den Inspecteur van het Openbaar Onderwijs te vervangen.

De tijdelijk schrijver ten parkette van den Procureur-generaal alhier R. E. Irausquin is definitief benoemd tot schrijver.

Aan den hulpvuurtorenwachter op klein Curaçao, Johan Hollander, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend en Frederik L. Laurens is tijdelijk benoemd tot hulpvuurtorenwachter op klein Curaçao.

De heer L. E. Benne is aangesteld tot automobielhersteller bij Openbare Werken en tevens belast met de herstelling van de motoren van de gouvernementsmotorbooten.

De tijdelijk agent van politie 2de klasse H. V. Rojer is uit 's Lands dienst ontslagen.

Frederik Daniel Meursing is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse.

Een artistiek hoekje.

Op beleefde uitnoodiging van de heeren A. en J. C. HENRIQUEZ, Heerenstraat, zijn wij een kijkje gaan nemen in zijn winkel waar zij een „Show" gearrangeerd hebben, die men gerust „het artistieke hoekje" zou mogen noemen.

Wat direct bij 't eerste binnentreden de aandacht trekt, dat is het wereldberoemde *Delftsch Blauw*, van *„De porceleyne fles"* borden, schaaltjes en legelreproducties naar Hollandsche Meesters, zoo als Ruysdael, Israels e. a. Dan zijn er magnifieke bustes in 't zuiverst Carrarisch marmer uitgevoerd met een fijnheid van expressie, waarvan de Italianen zoo bij uitstek de kunst bezitten, schitterende Venetiaansche spiegels, Japansche ... gobelins.

Een keur-collectie inderdaad, een bezoek ten volle waard. En onwillekeurig denk je aan 't woord: „A thing of beauty is a yoy for ever."

Onzen beleefden dank voor de uitnoodiging en onze beste wenschen.

Kabelberichten.

In Nicaragua zijn ze weer eens aan 't revolutie-maken. Juan Sacasa, hoofd der liberalen, tegen generaal Adolfo Diaz, constitutioneel president. Mexico steunt de revolutionairen en verschillende honderden Mexicanen strijden in het liberale leger. Volgens de berichten schijnen de revolutionnairen nog al geluk te hebben en voortgang te maken.

Ze trekken reeds op naar de hoofdstad.

Generaal Diaz heeft de tusschenkomst van de Vereenigde Staten verzocht, op grond van verschillende precedenten, en om door de hulp van een sterkere natie zijn eigen macht en de integriteit van het land te beschermen. De Ver. Staten hebben troepen ontscheept in Nicaragua, naar het heet, om de bedreigde belangen der Amerikaansche burgers te beschermen.

Van verschillende zijden zoowel in als buiten de Ver. Staten zijn er stemmen van protest opgegaan, en wordt de aanwezigheid van Amerikaansche troepen in Nicaragua als een schending beschouwd van de overeenkomst der Ver. Staten met genoemde republiek.

(van deze week)

ALLERLEI.

Afvangen van vliegasch.

De gemeentelijke electrische centrale te Tilburg is sedert ongeveer een maand in het bezit van een vliegaschafvang-installatie. Vliegasch is de fijne kool en asch welke met de rook uit een fabrieksschoorsteen de lucht in gaan en later in de omgeving neervalt en deze verontreinigt.

De werking van de installatie is, in het kort, als volgt:

Er is een Zuigtrekfan, welke de rookgassen uit den ketel, eventueel uit den Economiser, zuigt en ze door een slakkenhuisvormige kast slingert, waarna ze, van de vliegasch ontdaan, door den schoorsteen ontwijken.

Door de groote snelheid, waarmede de rookgassen in de slakkenhuisvormige kast worden geslingerd, vliegen de kooldeeltjes tegen den wand en vallen omlaag' in een luchtdichte kast.

In Tilburg vangt men pér etmaal ongeveer 1½ M³. vliegasch af.

De Abbé met de wichelroede.

Abbé Banly, een nederig dorpspastoor te Hardelot bij Boulogne, die reeds reputatie verworven had om zijn vaardigheid in het ontdekken van waterbronnen met behulp van een soort wichelroede, heeft thans ook zijn bekwaamheid getoond in het vinden van verborgen zilverertslagen.

Een handelsonderneming had onlangs eenige oude, niet meer in gebruik zijnde metaalmijnen aangekocht nabij Clermont-Ferrant en vroeg abbé Banly die te willen onderzoeken.

De abbé willigde dit verzoek in. Een soortgelijke methode volgend als bij het zoeken naar water, zeide hij op een gegeven oogenblik: „Graaf hier en ge zult zilver vinden."

Binnen veertien dagen bleek, dat de abbé juist „geraden" had. Een groote hoeveelheid zilver werd in den bodem gevonden.

De abbé verklaart zijn methode hierdoor, dat elke stof zekere stralingen terugkaatst. Deze stralingen nu worden door hem met behulp van zijn wichelroede waargenomen.

De wichelroede is in den regel geheel of gedeeltelijk van hetzelfde materiaal vervaardigd als dat, waarnaar men zoekt. In dit geval was de „roede" een met een band van zilver beslagen stok.

Nieuwe Engelsche eilanden.

Engeland regeert de wereld niet voldoende. Vroeger kon het van kolenstation tot kolenstation varen en uitsluitend Engelsche havens aandoen en zoo een net van zuiver Engelsche stoombootlijnen over de aarde leggen. Doch de vliegmachines stellen andere eischen aan hun aanleg-havens dan de koleneischende booten. En nu zijn er op sommige routes niet voldoende Engelsche bezittingen om die in te richten tot ruststations voor vliegmachines en om dus een Engelsch net van vlieg-machine-routes te maken. In normale vroegere tijden zou Engeland dus aan het misstanden ontdekken gaan. En als het dan voldoende Paul Krügers op geschikte tusschenstations had ontdekt, dan zou het de beschaving zijn gaan redden door die Krügers te overwinnen en hun landjes te veroveren om die als aanlegstations te gebruiken.

Een dergelijke taktiek wordt langzamerhand lastig, met den Volkenbond en zoo. En vooral — het gaat te langzaam. Dus moet een andere weg ingeslagen.

Erkend moet worden, dat Engeland vrij wat energie vertoont bij het inslaan van zulke nieuwe wegen. Zoo is er nu bij de Rijksconferentie een voorstel ingediend om, als er dan geen eilanden zijn, eilanden te maken. Men kan die eilanden dan leggen waar men wil en bereikt dus niet alleen, dat men aanlegplaatsen krijgt, doch dat men niet langer de routes behoeft te doen bepalen door de aanlegplaatsen, doch de aanlegplaatsen door de route. Zoo spreekt men dus van die eilanden midden in den Atlantischen Ocean, midden in den Indischen Oceaan, enz. enz.

Het plan is van een Engelschman H. L. Blin Desbled. De eilanden zouden van gewapend beton zijn, 450 meter lang en 240 meter breed en met voldoende havenruimte. Weliswaar heeft men allang soortgelijke plannen gehad, doch nu zijn de plannen rijp om te worden uitgevoerd, naar men zegt.

Het zouden — in tegenstelling met vroegere plannen — drijvende eilanden zijn, 25 meter diep, die op caissons zouden drijven en niet voor anker zouden liggen, Een voortbewegingswerktuig zou dag en nacht werken om het eiland tegen stroom en wind op zijn plaats te houden. Het eiland zou drie vuurtorens hebben, een hotel, reparatie-inrichtingen, militaire en meteorologische inrichtingen enz. enz.

Zulke eilanden zou men overal kunnen leggen waar men wilde en als men de route zou moeten wijzigen, zou men niets hebben te doen dan het eiland te verleggen. Dat zou met eigen kracht kunnen geschieden of zoo noodig met hulp van sleepbooten.

Een merkwaardige voorspelling.

De Engelsche bekeerling en schrijver Halliday Suiherland vertelt in een artikelenreeks in de „Catholic Times" de geschiedenis zijner bekeering. Daarin treft men een merkwaardig voorval aan.

Toen hij zich nog op zoek naar de waarheid bevond, hoorde hij op een dag een lid van de katholieke „Evidence Guild" in Hyde Park openlijk tot het straatpubliek spreken.

„Wat hij zeide" — zoo vertelt hij: „ben ik al lang vergeten. Ik herinner mij een kennis, die toen met mij samen was. Ik kende hem zeer goed; hij was een geleerde en schrijver, ouder dan ik en een ongeloovige. Hij had slechts voor twee dingen een ontzaglijke angst: voor armoede en voor ziekte.

Over de katholieke „Evidence Guild" merkte hij het volgende op: „dat zijn menschen die meenen de waarheid te bezitten. Ik kan slechts één ding niet begrijpen: hoe iemand die de waarheid van de geschiedenis van Christus erkent eigenlijk anders handelen kan, dan zich bij dien Christus aan te sluiten. Wanneer de geschiedenis van Christus waar is, dan is de katholieke kerk de ware. Ik geloof er natuurlijk geen woord van, ik kan echter de menschen niet begrijpen die zich met een halve waarheid vergenoegen kunnen."

Een katholiek stond dicht bij ons en hoorde zijn woorden. Hij zeide mij daarna: „De man die zoo gesproken heeft, wordt of binnen drie jaar katholiek, óf hij pleegt zelfmoord".

Deze verschrikkelijke en zoo zonderbare voorspelling is intusschen vervuld. Mijn vriend werd nooit katholiek, maar binnen de gezegde tijdruimte las ik eens, toenmaals ver van Londen, dat hij arm geworden was en zich in de slaapkamer van het armenhuis had doodgeschoten."

Het „wanneer" in het huwelijk.

Veel menschen konden heel wat gelukkiger zijn, wanneer zij de tien geboden wilden naleven, die de „Natuurartz" verhaalt onder den aardigen vorm van „wanneer".

1. Wanneer ze leeren wilden de beenen niet verder uit te steken, dan de deken lang is.

2. Wanneer ze hun huiselijke ... lijkheden nooit vertelden a... vrienden.

3. Wanneer ze probeerd... der zoo tegemoet te komen ... wittebroodsweken.

4. Wanneer beide partijen ... elkaar te steunen en te troo...

5. Wanneer ze allebei st... dachten dat de wederhelft een ... en geen engel is.

6. Wanneer iedere partij steed... te iets meer te doen en iets te eischen.

7. Wanneer er minder wande... letten in zijde en wat meer eenv...dige huisjaponnen wagen.

8. Wanneer men thuis de goede zeden beter bewaarde en op straat minder vertoon maakte.

9. Wanneer beide partijen hun plezier meer thuis dan daarbuiten zochten.

10. Wanneer beide partijen bedachten, dat voor een kinderopvoeding, die slagen wil, vader en moeder eensgezind moeten zijn.

Tien geboden voor den voetgangre.

1. Gij zult den rijweg niet betreden.
2. Gij zult den weg niet oversteken tenzij in een vliegtuig.
3. Gij zult op uw borst of rug goed zichtbaar een groot nummer dragen, dat des avonds moet worden verlicht.
4. Gij zult aan iedere hand een witten handschoen dragen met roode vingers. Naar gelang gij rechts of links een straat wilt ingaan, zult gij de linker- of rechter-, aldus behandschoende hand, hoog opsteken. Des avonds moeten de vingertoppen electrisch zijn verlicht.
5. Gij zult een goed hoorbaren hoorn bij u dragen om auto's op uw gevaarlijke aanwezigheid tijdig te wijzen.
6. Gij zult niet vlugger gaan dan auto's of motoren, en hen niet in snelheid overtreffen.
7. Gij zult op straat alle luidruchtigheid vermijden ten einde de auto's of wielrijders niet te verschrikken.
8. Gij zult niet met tweeën gearmd over de straat loopen. Auto's doen dat ook niet.
9. Gij zult de landwegen vermijden.
10. Gij zult de straat zooveel mogelijk mijden en thuisblijven.

(De Roskam.)

Baas boven baas.

De *White Star Line* zal bij Harland & Wolff een schip laten bouwen, dat een lengte heeft van 1000 voet, en een inhoud van 62.000 ton zal krijgen.

De reuzenschepen *Majestic* en de *Leviathan* zijn 915½ en 907½ voet lang.

Het wordt dus het grootste schip der wereld en moet ook het snelste worden om het Atlantische record der *Mauretania* van de *Cunard-Line* te slaan.

Gisteren overleed, voorzien van de laatste H.H. Sacramenten der Stervenden, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader, Broeder, Behuwdbroeder, en Oom

Enrique Eulagio Fowler

Uit aller naam

L. FOWLER-MEYER.

Een nieuwe vinding van Marconi.

In tegenwoordigheid van den koning, de koningin, en vooraanstaande persoonlijkheden uit Italië heeft Marconi een voordracht gehouden over zijn nieuwste vinding, betreffende het gebruik van den korten golf in bundelvorm bij het verkeer op den langen afstand.

Marconi deelde mede, dat zijn uitvinding zich baseert op een tien-jarige studie, en thans is hij er zoover mee gevorderd, dat hij van Londen uit reeds duidelijk met Australië heeft kunnen spreken.

Voorts deelde Marconi mede, dat Engeland reeds na de eerste poging in 1924 tusschen Londen en Australië het belang ervan heeft doorzien. en zich het recht van toepassing van het nieuwe systeem heeft verzekerd.

Binnen enkele dagen zal het verkeer op deze wijze eenerzijds tusschen Londen en Australië en anderzijds tusschen Zuid-Afrika en Indië tot stand worden gebracht.

Een uur met Prof. Stahel.

Uit een interview over zijn expeditie naar het Wilhelminagebergte.

De professor zal net goed en wel weer vertrouwd zijn geraakt met zijn binnenkamers, die hij in geen jaar meer had gezien, toen wij ons er binnengedrongen, niet belemmerd in onze onderneming door horretjes van weigering, of bedenking, die toch zoo gemakkelijk waren te spannen na de vermoeienissen, welke de Dr. zoo juist achter den rug had.

Boven aan de trap stond hij al te wachten: Verouderd, vermagerd — 20 kilo afgevallen! — gebruind door de zon.

En dadelijk was hij de gastheer van vroeger, enthousiast, minitieus tot in détails.

Maar goed beschouwd toch iets anders dan gewoonlijk.

De professor maakte altijd den indruk de grootste haast te hebben. Altijd druk in de weer, gejaagd, alsof hij zich had te reppen om ergens nog op tijd te komen, waar hij niet gemist kon worden.

In die gejaagdheid lag kracht van ontembare allure.

Thans echter was er iets nerveusvermoeids over hem. Een zekere matheid, die weliswaar den oude in hem even liet betrappen, doch meer ook niet.

De handen zochten aldoor bezigheid bij een klein leeren étuitje, dat zonder de minste beteekenis werd open en dicht gedaan, telkens met een zacht knerpje van de drukknoop, die het dekseltje afsloot.

Het verhaal over de doorgestane ellende zou dit ophelderen.

De twee laatste maanden bar gebrek geleden. Een menu dat onveranderlijk begon met blomsoep 's morgens — waarschijnlijk totdusverre onbekend in de culinaire wetenschap — 's middags rijst met boonen, welke al den eerbiedwaardigen leeftijd van een jaar bereikten en dus nagenoeg uitgedroogd waren en dan 's avonds weer blomsoep.

Het gevolg van deze eentonigheid was, zooals zich begrijpen laat, beriberi, die den professor het sterkst aangreep en wel zoo, dat hij zelf nog weinig hoop meer had de hoofdstad te bereiken.

[illegible] de beri-beri kwam nog malaria, [illegible] ook zijn reisgenoot, de heer [illegible] ontkwam.

[illegible] was dezen laatste wel aan te [illegible] hij was onder het praten bin[illegible] — Over het algemeen [illegible] er echter niet slecht uit. Juist [illegible] reeds des morgens door [illegible] was medegedeeld.

[illegible] jongeman, bruingebrand, met [illegible] heid de mededeelingen den professor aanvullend, en [illegible] het doorleefde beschouwend [illegible]vermijdelijk op den koop te [illegible] bij een uitstapje van elf [illegible] door de barre wildernis.

Zijn [illegible] houd dankt professor Stahel [illegible] aan de bekende Paranoten, die zij [illegible] onderweg konden vinden.

Hadden zij deze niet gehad, de beriberi zou hen te gronde hebben gericht.

Alle verschijnselen, zooals zij wel eens voorkomen bij balata-bleeders, en onder dezen den naam van zwelziekte inburgerden, vertoonden zich.

Het lijf zette zich afzichtelijk uit en het pafferige vleesch bleef alle indrukken, van buiten af erop gemaakt, behouden. De adem was zeer beklemd en het loopen over kamerkleine afstanden was reeds een ondragelijke vermoeienis.

Vóór dezen angstigen tijd was het verloop zeer goed geweest. Er was voedsel genoeg, het werk ging goed, zoodat de resultaten bevredigend konden worden genoemd. Wild was er vooral in het gebergte naar believen.

Het edelste wild was wel te vinden in het apengild, waarin kwattas en brulapen wel de eereplaats verdienen. Hun vleesch doet beslist niet onder voor dat van goede boschvarkens en stelt b.v. dat van de powisi verre in de schaduw. Deze laatste moet al heel jong zijn, wil het vleesch niet taai wezen. Eenmaal over het vooroordeel heen van: 't s maar apenvleesch, kan men werkelijk al bij voorbaat genieten van de vetenschap, dat men op een bepaalder dag een apenboutje aan den disch zal vinden.

Bij het terugkeeren ondervond men echter de bovenomschreven ellende tijdens de rivierreis.

In die twee hongermaanden heeft men het aldoor moeten doen zonder suiker en met niet anders dan het menu, dat wij hierboven reeds opsomden.

Op het gebergte zelf had men een prachtig vergezicht; om zoo te zeggen, over heel Suriname: Naar het Oosten lagen de toppen van de Tapanahony, naar het Zuiden Brazilië, naar het Westen Demerara.

Overal echter zwaar bosch. Alle bergen dicht gegroeid. Slechts hier en daar, heel spaarzaam, een naakte helling, die vreemd tusschen al het groen lag.

En eigenaardig — van al de tallooze boomsoorten in die uitgestrekte bosschen, haast geen enkele vrucht.

Wat bij boschreizen altijd sterk opvalt is de eentonigheid van het landschap. Alle rivieren zijn precies gelijk aan elkaar. En met de bosschen is het niet anders.

Toch zijn er enkele noviteiten ontdekt op botanisch gebied en zijn vooral de geologische vondsten meegevallen. Meer dan men dacht.

De topografische waarnemingen van kolonel Kremer zijn eveneens van belang. Deze hebben tal van fouten op de kaart aan het licht gebracht.

Daarover zullen later natuurlijk bijzonderheden te vinden zijn in de verslagen.

Het weer was, tenminste voor de afdeeling van de professor, uitstekend. Bij het opgaan had hij juist het droge seizoen, zoodat hij de rivier op kon en toen hij eenmaal op het gebergte was had hij juist den regentijd, die het hem mogelijk maakte zijn kamp te bouwen tot een uur onder den top.

Toen waren n.l. de kreekjes tot daartoe voorzien van water.

In het droge seizoen zou hij daar niet kunnen kampeeren zonder in de noodzakelijkheid te verkeeren 5 uur ver te moeten gaan om water.

Omtrent het laatste deel van de reis, d. i. vanaf het contact met Pater Ahlbrinck vernamen wij ook het een ander, dat de note gaie in deze zaak niet onbelangrijk accentueert.

Pater Ahlbrinck, die zijn toog verloren had bij een rivierongeval, wandelde er rond in zwarte kniebroekjes. Men stelle zich nu voor wat een ramp het was toen op een kwaden nacht een pijp van dit onmisbaar instrument bleek veroberd te zijn door witte mieren. Maar.... op reis leert men elkaar kennen, doch ook helpen. Professor Stahel deed toen generens afstand van een zwart fotodoek, dat met virtuositeit werd omgezet in een broekspijp!

Hierin kon nu de nijvere onderzoeker zich wederom toonbaar bewegen — in het bosch is men gauw tevreden en luidt de grondwet: à la guerre comme à la guerre — het hoofd gesierd door een pet, die van een roeier was afgesjacherd, aangezien zijn eigen hoed ook al was afgedreven.

Van de Saloemas, de Indianen, die het hoofddoel vormen van Pater Ahlbrinck's tocht, werden er slechts een vijf ontmoet. Deze Indianen zijn daarom zoo interessant voor hem, omdat zij in de laatste vijf en zeventig jaar niet door blanken zijn bezocht.

Geheel zonder contact met de bewoonde wereld zijn zij echter niet gebleven, want de professor vond in hun bezit een houwer met hoornen heft van het zelfde model en het zelfde merk zelfs als zijn expeditie had medegenomen. Ook een pijlpunt met het merk C. K. C. werd bij hen gevonden. Een bewijs dus, dat zij door anderen — Boschnegers of Indianen — nog in verbinding staan met de beschaafde wereld,

Ook van balatableeders zijn in de bovenlanden sporen gevonden, verder dan men had kunnen denken. Tot op een halven dag van het uitgangspunt aan de Lucierivier vond men nog een overblijfsel van een kamp, dat er klaarblijkelijk door bleeders was neergezet.

Met hun lijnen moesten zij hier al heel dicht bij de thans ontdekte complexen zijn geweest. Dat zij die niet gevonden hebben, moet worden toegeschreven aan de richting, waarin zij kapten.

Ten slotte de terugkeer.

Tijdens de reis rijpte het plan om over Brazilië terug te komen, indien dit mogelijk was.

Dit „mogelijk," sloot in, dat men over voldoende Indianen kon beschikken zonder den Pater in zijn onderzoekingen te hinderen. Men moest namelijk gidsen hebben en een tracé kappen van ruim 40 K.M

Nu er echter geen voldoend aantal aanwezig was, moest hiervan worden afgezien, daar anders de arbeiders, die nu bij den Pater waren ingedeeld, aan hun werk moesten worden onttrokken, zoodat deze tot leeg zitten zou zijn gedoemd. Dit deed de leider natuurlijk liever niet. Niet alleen om den aldoor druk bezigen pater niet in zijn werk te bemoeilijken zonder noodzaak, doch tevens met het oog op de moeilijkheden, die de voedselvoorziening zou opleveren.

De reis over Brazilië zou wellicht twee weken meer hebben geëischt, hetgeen niet als bezwaar behoefde te gelden. Nu werd het plan echter opgegeven.

Aan den pater werd nu alles gelaten wat onderweg had moeten dienen als ruilmiddel in geval van voedselnood. Daarenboven had hij zelf voorraad voor een maand of twee.

Hij is dus tegen het einde van het jaar te verwachten of in Januari, tenzij hij zelf zijn progam wijzigt en zich een weg baant.

De ruilmiddelen zou hij daartoe wellicht willen gebruiken.

Hoe dat ruilen gaat, kan blijken uit hetgeen de professor vertelde uit zijn eigen ervaringen.

Op de terugreis hadden zij het geluk een grondje te ontdekken van Indianen. Menschen waren er echter niet in de buurt. Men haalde toen uit het grondje wat men noodig had en legde er gebruiksvoorwerpen als houwers voor in de plaats.

(*De Surinamer*)